

Dit zelfde geldt voor de eiwithoudende „kunst”-praeparaten voor volwassenen, die — het is bekend genoeg — meer bij den leek dan bij den medicus in eere zijn. *Immers zij vertegenwoordigen bijna altijd slechts een uiterst geringe hoeveelheid voedsel* (men denke aan KEMMERICH's pepton, aan consommé, aan VALENTIN's vleeschsap, waarvan de Schrijver zegt: „Dass angesichts eines solchen Preises sich des „Laien eine tiefe Ehrfurcht vor dem Nährwerth des Präparates bemächtigen wird, kann uns nicht wundern”); of zijn, als zij krachtig zijn, voor rectale applicatie niet geschikt (zoo wordt noch somatose, noch eukasin noch nutrose in den dikken darm geresorbeerd) en geven licht tot darmstoornissen (diarrhee) aanleiding. Zeer leerrijk is ook het hoofdstuk der kindervoedsels. Ook hier leest men het „simplex „veri sigillum” tusschen de regels heen. Want de Schrijver had er zich van kunnen afmaken door zich voor een tegenstander der kunstvoeding uit te geven; hij heeft beter gedaan, en heeft de kindervoedsels met kalme en bezadigde kritiek zoowel één voor een als groepsgewijs besproken en vergeleken, en ook hier laat hij aan den lezer herhaaldelijk een oordeel vellen zonder het altijd direct uit te spreken. Onbekend maakt onbemind, doch aan den anderen kant geen oordeel zonder grondig onderzoek, geen afkeurend oordeel zonder voldoende ervaring. Vandaar is de omzichtigheid van den Schrijver in deze aangelegenheid, die betrekking heeft op voor onze patiënten zoo buitengewoon kostbare genees-(voedings-)middelen, zeer te prijzen. Want noodig wordt het, eens tegen den windhandel en de kwakzalverij, die hier hoe langer zoo meer het medisch handelen door attesten en reclame aan banden tracht te leggen en in bepaalde minder wenschelijke banen tracht te leiden, ernstig op te treden. Wie kan dat beter dan de leermeester, die aan de studenten en medici een handboek over voedingsleer aanbiedt, dat naast de pharmacotherapie in zijn boekenkast een plaats zal moeten innemen en hem over allerlei vragen, de voeding zijner patiënten betreffende, zal moeten voorlichten.

Het was er alleen om te doen om dit helder geschreven boek aan de Nederlandsche geneeskundigen aan te bevelen, dat Ref. de pen opnam, terwijl hijzelf zich in de lezing er van verlustigde. Hij hoopt dat zij er evenveel genoegen van zullen beleven als hijzelf, en onthoudt zich daarom, om hun nieuwsgierigheid niet ten volle te bevredigen, van mededeelingen over de voedingsmiddelen bij bepaalde ziekelijke toestanden. Deze laatste kunnen toch slechts een schematisch karakter dragen, en vormen daarom terecht, zooals boven reeds werd gezegd, slechts de kleinste helft van het werk. ZEEHUISEN.

CORRESPONDENTIE.

De Heer J. C. MOOK, Directeur van de Zuid-Hollandsche Maatschappij van Verzekering op het Leven en bij Ziekten, schrijft ons naar aanleiding van het Redactie-artikel in n°. 14 een Ingezonden stuk, dat wij niet opnemen,

omdat wij niet gewoon zijn stukken van niet-geneeskundigen te plaatsen, en de inhoud van het gezonden artikel ons niet noopt van dien regel af te wijken. Er blijkt uit het schrijven, dat de bedoelde nieuwe maatschappij een oud fonds overneemt, en daardoor genoodzaakt is het verschaffen van geneeskundige hulp in de plaatsen waar het oude fonds werkte, te continueren. De nieuwe maatschappij is echter geenszins van plan het verstrekken van geneeskundige hulp *elders* tot voorwerp van haar exploitatie te maken.

Ons artikel in n°. 14 was niet bijzonder tegen de Zuid-Hollandsche Maatschappij enz. gericht. Wij maakten eenvoudig van het ons ter ooren gekomen incident gebruik om nog eens weer in het licht te stellen, dat de geneeskundigen niet mogen toelaten, dat derden een zaak maken van de verhouding tusschen hen en hun patiënten. Wij hebben geen vennootschappen en geen directeurs noodig. Wij zullen zelf wel ziekenfondsen oprichten en zorg dragen dat òn wij zelf òn onze verzekerden krijgen wat recht is.

RED.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

NEW-YORK. — **Nieuw Tijdschrift.** Namens de *American physiological Society* wordt door BOWDITCH, F. S. LEE, CHITTENDEN, J. LOEB, HOWELL, LOMBARD en W. T. PORTER, Secretaris, 688 Boylstonstr. Boston, een tijdschrift geredigeerd, onder den naam van *the American Journal of Physiology*. De prijs per deel van ongeveer 500 blz. is 5 Dls. Uit de inhoudsopgave der tweede aflevering blijkt reeds, dat het tijdschrift ruime medewerking ondervindt van beoefenaars der meest verschillende takken der biologie.

— **De verhouding der geslachten.** Uit een lijstje in *the Med. Record* blijkt, dat er nog al wat uitzonderingen zijn op den gewonen regel, dat de vrouwen talrijker zijn dan de mannen. In Egypte zijn er 160 000 mannen te veel, in de Vereenigde Staten ruim 1.5 millioen. In Italië is de verhouding der sterke sexe tot de zwakke 502:498 en ook in Griekenland, Rumenië, Servië, geheel Zuid-Amerika (behalve Chili en Venezuela), Zuid-Afrika, Canada en Engelsch Indië zou eerder voor een mannenquaestie dan voor een vrouwenquaestie aanleiding zijn. Moeten nu, om het evenwicht te herstellen, de overtollige mannen van ginds hierheen komen? Of omgekeerd? Of zullen liever de beide partijen elkaâr te gemoet gaan?

LONDEN. — **Een juiste rechtspraak.** Eenige burgers van Ossett hadden een klacht ingediend tegen het Gemeentebestuur, dat in een ziekenhuis voor 8 patiënten eenige pokkijders had verpleegd. Het gebouw was omringd door een open ruimte van 13 M. breedte en een muur van 2 M. hoogte, terwijl het op een afstand van 100—250 M. van de woningen der klagers stond. Eenige geneeskundigen verklaarden, dat de mogelijkheid het overbrengen der pokziekte door de lucht niet geloofend mag worden, en toonden dit met verschillende voorbeelden aan. De rechter nam aan, dat een slecht